

Ministerie van Financiën
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
P/a Directoraat-Generaal Fiscale Zaken
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Rotterdam, 7 juni 2024

Onderwerp: reactie consultatie contourenbrief verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken op basis van suikergehalte

Geachte lezer,

Via deze brief delen wij de reactie vanuit Unilever op de contourenbrief over het vormgeven van een gedifferentieerde verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken op basis van suikergehalte.

Vraag 1

Vindt u dat de overheid overgewicht en obesitas moet bestrijden door de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken voortaan te baseren op het suikergehalte van de drank? Hierdoor worden dranken die geen of weinig suiker bevatten goedkoper dan nu, en dranken die veel suiker bevatten duurder dan nu.

Antwoord

Ja, we geloven dat er een range aan maatregelen nodig is om overgewicht en obesitas te voorkomen en reduceren en staan daarom ook positief tegenover het introduceren van een gedifferentieerde verbruiksbelasting voor alcoholvrije dranken, die onderdeel vormt van deze range aan maatregelen.

Voor een gedifferentieerde verbruiksbelasting is het belangrijk dat deze gebaseerd is op het suikergehalte in dranken en dermate progressief is dat er merkbare prijsprikkels ontstaan voor consumenten én producenten. Consumenten die zodoende worden gestimuleerd om dranken zonder suiker, of met een (substantieel) lagere hoeveelheid suiker, te kiezen. Producenten die worden gestimuleerd om het portfolio te herformuleren om het suikergehalte (stapsgewijs) te verlagen en meer innovaties zonder suiker te introduceren.

Daarnaast is het van groot belang dat er nog veel meer additionele acties worden geïnitieerd en uitgevoerd, door oa. Rijksoverheid, maatschappelijke / gezondheidsorganisaties, zorgverzekeraars en de voedingsmiddelensector, waarvan een aantal waardevolle opgenomen zijn in het Nationaal Preventieakkoord¹, Gezond en Actief

¹ [Nationaal Preventieakkoord - Rijksoverheid](#) (23 november 2018)

Leven Akkoord² en recent SER-advies³. Ook is het centraal stellen van preventie benoemd in het Hoofdlijnenakkoord, zonder dat er wordt ingegaan over welke aanvullende maatregelen genomen worden⁴.

Vraag 2

Vindt u dat de belasting moet gelden voor alle alcoholvrije dranken, ongeacht of die natuurlijke of toegevoegde suikers bevatten? Of moet de belasting alleen gelden voor dranken met toegevoegde suikers, met als gevolg dat de prijs voor deze dranken extra sterk stijgt?

Antwoord

In principe is het uitgangspunt dat een gedifferentieerde verbruiksbelasting op alle alcoholvrije dranken van toepassing moet zijn, ongeacht toegevoegde of natuurlijke suikers (zoals in vruchtensappen) vanwege vergelijkbaar effect en risico op gezondheid en (over)gewicht. Daarnaast is een belasting die geldt voor alle non-alcoholische dranken gemakkelijker te implementeren en handhaven. Er zal dan ook minder snel verwarring ontstaan bij consumenten over welke producten wel of niet belast worden.

Vraag 3

Welk scenario heeft het meest uw voorkeur en waarom?

Antwoord

Scenario 1: Vanuit de basisgedachte dat natuurlijke of toegevoegde suikers gelijk behandeld worden, evenals voordelen van eenvoud & uitvoerbaarheid is scenario 1 het meest voor de hand liggend.

Alleen mineraalwater uitzonderen (scenario 2), waarvoor gekozen is bij de recente aanpassing van de huidige verbruiksbelasting, is niet helemaal eerlijk vanwege diverse frisdranken zonder suiker, waar weliswaar smaak aan is toegevoegd, die niet worden uitgezonderd. Dit wordt ook vermeld in de reactie van diverse wetenschappers (Wageningen Universiteit & Research, Prof. dr. ir. Kees de Graaf, em. hoogleraar Sensoriek en Eetgedrag⁵)

"Het vrijstellen van mineraalwater is verdedigbaar uit oogpunt van effect op overgewicht, maar dan zouden andere suikervrije dranken ook moeten worden vrijgesteld."

² [GALA - Gezond en Actief Leven Akkoord - Rijksoverheid](#) (31 januari 2023)

³ [SER roept nieuw kabinet op: 'Maak dringend meer werk van gezondheid als onderdeel van bestaanszekerheid'](#) (30 januari 2024)

⁴ [Hoofdlijnenakkoord tussen de fracties van PVV, VVD, NSC en BBB - Kabinetsformatie](#) (16 mei 2024)

⁵ [Reactie Academi - Contourenbrief verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken op basis van suikergehalte](#) (29 mei 2024)

Zoals in de contourenbrief vermeld is het interessant dat er een mogelijkheid is gevonden om op basis van GN-codes enkel melk & karnemelk uit te zonderen, als onderdeel van scenario 1. Op basis van adviezen van de Gezondheidsraad zijn deze producten, volgens de hoeveelheden zoals genoemd in de richtlijnen, ook wenselijk om te consumeren en is er geen verband te vinden met het consumeren van melk en overgewicht & obesitas, zoals eveneens door diverse wetenschappers wordt benoemd:

"Melk bevat melksuiker, dat is geen gewone suiker, het is veel minder zoet. Daarom is melk geen zoete drank. Veel melk drinken is voor zover ons bekend geen relevante oorzaak van obesitas. De Richtlijnen Goede Voeding van de Gezondheidsraad (2015) bevelen aan om enkele porties zuivel per dag (waaronder melk en yoghurt) te consumeren. Een suikertaks op melk en karnemelk lijkt ons daarom niet zinvol, en zou in tegenspraak zijn met de adviezen van de Gezondheidsraad."

De slimme oplossing via de uitzondering op basis van GN-codes voor melk & karnemelk is dan ook wenselijk, omdat hierdoor voorkomen wordt dat zuivel met toegevoegde suiker (zoals de genoemde drinkyoghurts en chocolademelk) niet onder de uitzondering vallen.

Goed om te weten dat Unilever geen belang heeft bij deze uitzondering. Het portfolio in Nederland bevat helemaal geen zuivel dranken (ook geen frisdranken met een vleugje zuivel).

In dit geval zou een scenario 1b ontstaan; *alleen zuivel en sojadranken met een laag suikergehalte uitgezonderd*. Daarnaast heeft dit scenario de voorkeur omdat de compensatie van de uitzondering beperkt blijft.

Vraag 4

Welk scenario heeft het minst uw voorkeur en waarom?

Antwoord

Scenario IVb, met name vanwege de uitzondering voor zuivel- en sojadranken (ongeacht suikergehalte). In de praktijk bevat deze groep dranken relatief veel toegevoegde suikers (zoals drinkyoghurt, chocolademelk), die uitgezonderd zouden worden maar in weldegelijk bijdragen aan overgewicht (hoewel er sojadranken zijn die gezonder zijn, bestaan er ook veel varianten die met name bestaan uit suiker en water).

Zoals genoemd moeten de totale belastingopbrengsten gelijk zijn, waardoor andere productgroepen het relatief groot aantal uitzonderingen moet compenseren, met hogere tarieven tot gevolg.

De suikers in vruchtensappen hebben een vergelijkbaar effect als toegevoegde suikers, waarbij het suikergehalte veelal aan de hoge kant is, zoals ook in de contourenbrief is gesteld;

"In brede zin is er vanuit een gezondheidsperspectief echter geen overtuigende reden om de consumptie van pure vruchten- en groentesappen te stimuleren".

Vraag 5

Vindt u dat bier altijd hoger belast moet zijn dan alcoholvrije dranken, ook als die alcoholvrije dranken veel suiker bevatten? En maakt het daarbij voor u uit dat de accijns op alcoholhoudende bieren hierdoor omhooggaat?

Antwoord

Op dit moment in de besluitvorming hoeft dit punt naar onzes inziens niet meegenomen te worden. Als de nieuwe belasting wordt ingevoerd moet het effect ervan op de consumptie van alcohol wel worden gemonitord.

Conclusie

Unilever kan de invoering van een gedifferentieerde verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken ondersteunen, waarbij we nogmaals het belang benadrukken dat een gedifferentieerde verbruiksbelasting slechts een onderdeel vormt van een reeks aan maatregelen die nodig zijn om overgewicht te voorkomen en reduceren.